

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ TOPLUMSAL SORUN ANALİZİ ÇALIŞTAYI

SONUÇ BİLDİRİSİ

İnsana ve evrene karşı duyarlı olmak, maddi ve manevi yönleriyle bireysel ve toplumsal sorunlar karşısında kişisel sorumluluğunun gereğini yerine getirmek insan olmanın bir gereği olduğu gibi dinimiz İslam'ın da başta gelen taleplerindedir. Bu temel değerden hareketle, değişik sıfatlarla ilişki içerisinde bulunduğumuz şehrimiz insanının maddi manevi sorunlarının farkına varmak, gam ve kederin yerini tebessüm ve huzurun almasına katkıda bulunmak, başta kamu sorumluluğu üstlenenler olmak üzere şehrin bütün kesimlerinin olup bitenlere dikkatini çekip çözüm için eylem planlarına önyak olmak, kurumsal dayanışma ve işbirliğini yaygınlaştırıp pekiştirmek gibi amaçlarla, KMÜ İslami İlimler Fakültesi tarafından, 12 Mart 2015'te "*Karaman İli ve İlçeleri Toplumsal Sorun Analizi Çalıştayı*" adıyla bilimsel bir etkinlik gerçekleştirilmiştir. Emniyet, Jandarma ve Din İşleri Yüksek Kuruluna intikal edip kayıtlara giren son beş yıla ait verilerin sosyolojik, hukukî ve dinî açıdan tahlile tabi tutulduğu çalıştay sonunda, aşağıdaki hususların kamuoyu ile paylaşılması uygun görülmüştür.

1. Din, ahlak ve gelenek değerlerinden günbegün uzaklaşan, fakat bunların yerine bireyin hayata tutunmasını sağlayacak değerler ikame edemeyen seküler hayat tarzı; aileyi, toplumu ve devleti, kişisel istek ve beklentilerini karşılamakla sorumlu gören fakat asla sorumluluk üstlenmeye yanaşmayan bireylerin yetişmesine sebep olmuştur. Sorumluluk duygusunun kaybolması ya da zayıflaması, bugün karşı karşıya olduğumuz toplumsal sorunların başta gelen sebeplerindedir. Dolayısıyla insanımızı Yaradan'ına, kendisine, ailesine, toplumuna, bütün insanlığa hatta evrene ve barındırdıklarına karşı sorumluluk duygusuyla donatmak gerekmektedir.
2. Toplumsal sorunlara karşı farkındalık ve duyarlılık oluşturulmalıdır. Bunun için kamu spotları tüm iletişim organları tarafından yoğun olarak kullanılmalı; bu spotlarda, empatiyi ön plana çıkaran etkili mesajlar profesyonelce işlenmelidir.
3. Sorunların önemli bir kısmında sekülerleşme, bireyselleşme, maddi refah, tüketim kültürü, teşhircilik, tatminsizlik gibi iletişim teknolojileriyle sürekli kamçılanan modern hayat tarzının etkili olduğu görülmektedir. İşsizlik oranı Türkiye ortalamasının çok altında olan Karaman ilinde hırsızlık olaylarının önemli bir yekün tutması, sürekli kamçılanan tüketim kültürünün bireyleri ifsat edici yönde gayri ahlaki yöntemlerle zengin olmaya ittiğini göstermektedir. Hali hazırda, çabuk ve çok kazanma arzusuyla daha fazla tüketimi depreştiren bütün dezenformatik iletişim süreçleri ciddiyetle ele alınmalı, gerekli tedbirler vakit geçirilmeden uygulamaya konulmalıdır. Daha etkili ve kalıcı çözüm için çocuklarımızın din, ahlak ve gelenek değerleriyle buluşturulmasına dönük eğitim

planlamalarına gidilmeli, özellikle değerler eğitimi örgün ve yaygın eğitim-öğretim süreçlerinin tamamına yayılmalıdır.

4. İnsanımızı özellikle de gençlerimizi bireyselciliğin ve teknolojik esaretin öldürücü cenderesinden kurtarmaya dönük çok yönlü faaliyetler planlanmalı; “insana dokunan, ona temas eden ve etkileyen” faaliyetler ivedi olarak hayata geçirilmelidir.
5. Eğitim-öğretim düzeyi düştükçe suç ve olaylara karışma oranı artmaktadır. Olayların %50’den fazlasının ilkokul mezunu kişilerin eylemleriyle gerçekleştiği, üniversite mezunlarının karıştığı olayların ise %1’er seviyesinde kalması, nitelikli eğitim-öğretim faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve seviyesinin yükseltilmesi gereğini net biçimde ortaya koymaktadır.
6. Sosyal sorunların oluşumu, çeşitlenmesi, artması ya da azalması hatta toplumsal bir patlamaya sebep olması noktasında medyanın etkisi inkar edilemez. Televizyon kanallarından evlerimize taşınan şiddet haberleri ve dizileri, şiddete karşı sistematik bir duyarsızlaştırma sürecinden geçildiğini, güvensizlik duygusunun yerleştirilmeye çalışıldığını düşündürmektedir. Nitekim şiddete ve suça karşı bireysel ve toplumsal refleks önemli ölçüde zayıflamış, güven duygusunda ciddi aşınmalar meydana gelmiştir. Bu tablo karşısında medyanın kamuoyunu bilgilendirme sorumluluğu, basın özgürlüğü gibi genel kabuller, sorumlu yayıncılık ilkesini yok sayma ya da perdelemenin gerekçesi olarak görülemez ve gösterilemez. Toplumsal sorunlar ve medyanın rolü konusunda ivedi olarak řu iki uygulama hayata geçirilmelidir:
 - a. Birey ve toplum psikolojisinin gereklerine uygun yapıcı dil kullanımı konusunda etkin girişimde bulunularak ortak bir hassasiyetin geliştirilmesi sağlanmalıdır.
 - b. Toplumumuzun mayası İslam dini ile yoğrulmuştur. İslam’ın gereklerini hayata aktarma konusunda insanımızın ne kadar eksiklikleri bulunursa bulunsun, dini meşruiyet alanında kalmak onun için vazgeçilmez temel bir hassasiyet noktası oluşturmayı sürdürmektedir. Nitekim toplumsal refleksin en güçlü olduğu alan, dine ve dinî değerlere gereken saygının gösterilmemesidir. Medyanın dinin kutsalları ve dindar kimliğini oluşturan temel değerler başta olmak üzere dinle ilgili konularda bilinçli ve hassas hareket etmesi gerekmektedir. Bu hususta gerekli işbirliği sağlanmalı, medyanın, özellikle İlahiyat/İslami İlimler Fakültesi ve Diyanet İşleri Başkanlığı’ndan uzman desteği alması sağlanmalıdır.
7. Toplumsal sorunlarla ilgili panel, konferans, vaaz vb. her türlü etkinlikte özenli bir dil kullanılmalı; karamsarlık, ümitsizlik, içine kapanma yanında, rehavete sebep olan, heyecan uyandıran, ötekileştiren, intikam ve cezalandırma duygularını kamçılایan dil, üslup ve tavırlardan sakınılmalıdır.

8. Sorunları yok sayma ya da hafife alma, yaygınlık düzeyini azaltma gibi tutumlardan uzak durulmalı; birey ve toplum psikolojisi göz önünde bulundurularak uygun dil ve araçlarla toplumun, yaşadığı şehirde olup bitenlerden haberdar olması sağlanmalıdır.
9. Toplumsal sorunlar periyodik olarak izlenmeli, kurumlar arası işbirliği güçlendirilip yaygınlaştırılmalı, bilgi paylaşımı hızlandırılmalıdır.
10. Ulusal ve yerel ölçekte “toplumsal sorunlar veri bankası” oluşturulmalı; gelişmeler sürekli olarak izlenmelidir. İlahiyat/İslami İlimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Müftülük, Jandarma, Emniyet, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü gibi resmi kurumlar ve ilgili sivil toplum örgütlerinden temsilcilerin katılımıyla “toplumsal sorun izleme kurulu” oluşturulmalıdır.
11. Sorunların yaygınlık düzeyi ve toplumsal etkisi ölçü alınarak kısa vadeli ve geniş katılımlı eylem planları hazırlanmalı; uygulamanın sonuçları izlenmek suretiyle gerekli tedbirler vaktinde alınmalıdır. Bu çerçevede ivedi olarak intihar olaylarıyla ilgili çok yönlü çalışma başlatılmalı; dinî, psikolojik, pedagojik verilerle insanımızın hayata tutunmasını sağlayacak etkin programlar uygulanmalıdır.
12. Sosyal dokuyla uyumlu olmayan çabaların arzulan sonuçları vermesi mümkün değildir. Dolayısıyla toplumsal sorunlara çözüm arama çerçevesinde geliştirilen her türlü etkinliğin, din, ahlak ve gelenek değerleriyle yoğrulmuş toplumsal yapıya uygun olmasına özen gösterilmeli, yerel hassasiyetler de dikkate alınmalıdır.
13. Sebep sonuç ilişkisi göz önünde bulundurulmadan geliştirilen tedbirler, sorunların azalmasına değil, çeşitlenerek ve şiddetlenerek artmasına sebep olmaktadır. Bu açıdan ağırlaştırılmış hukuki düzenlemeler, polisiye tedbirler, her bakımdan cinsiyet eşitliğine dönük girişimler gibi söylem ve yönelişler mutlaka gözden geçirilmelidir.
14. Ekonomi politikalarının sosyal yansımaları göz önünde bulundurulmalı; iktisadi refah ve istihdam düşüncesi, sosyal çözülme ve problemlere sebep olmayacak şekilde planlanmalıdır.
15. Etkin bütün iletişim kanalları kullanılmak suretiyle evlilik özendirilmelidir.
16. İletişim sorunları, toplumsal sorunlara sebep olmaktadır. Toplumun çekirdeğini oluşturması itibarıyla öncelikle aile içi sağlıklı iletişim becerisi kazandırmaya dönük etkin çalışmalar planlanmalıdır.
17. Sivil toplum ve kanaat önderleriyle işbirliği geliştirilmeli, her türlü eylem planının içinde yer almaları sağlanmalıdır.
18. Sorunların her bakımdan azaltılması için her türlü çalışma yapılmalı, bireysel ve kurumsal sorumluluğun gereği yerine getirilmelidir. Fakat özenle altı çizilmesi gereken husus, öncelikli sorumluluğumuzun, koruyucu hekimlik mantığı ile ön alma, gerçekleşmesine fırsat vermeme olduğudur.